

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

XX. (XXXVI.) ÉVFOLYAM, 23 SZÁM 2025. JÚNIUS 7.

300 FORINT

A Szabadság

MUNKÁSPÁRT MUNKÁSPÁRTI HETILAP

Hétköznapi kapitalizmus

BALSZEMMEL

THÜRMER GYULA

Mi a bal szemünkkel nézünk a világra. Így sok mindent észreveszünk, amit csak a jobb szemünkkel nem látnánk. Másként is látjuk a világot, mondjuk úgy, balszemmel. Ezután minden számunkban elmondjuk, miként is látjuk az éppen esedékes eseményeket a saját politikai értékítéletünk alapján, balszemmel.

Hétköznapi kapitalizmus

Az emberek többsége ritkán, talán sohasem mondja ki azt, hogy kapitalizmus. Minek is? Nagy szavak, a politizálóknak valók! Van nekünk elég bajunk, mondják sokan, nem érünk rá ilyennel foglalkozni!

Persze mindenki hallott már a kapitalizmusról, a tőkés rendszerről, de ez az egész mintha tőlünk függetlenül létezne, valahol a távolban, fényévnnyi távolságra. Nem számít! Vagyunk mi és van a kapitalizmus, nincs közünk egymáshoz.

De a valóság más. Immáron három és fél évtizede benne élünk. A kapitalizmus nem távol van tőlünk, hanem itt van, mindennap találkozunk vele, átszövi az életünket.

Szidjuk az egészségügyi ellátást. A kis faluban hetente egyszer jön az orvos. Ennyire van ideje. A praxisához több falu tartozik. Mindenütt ott kellene lennie, talán akarja is, de valójában úgy isten igazából nincs sehol sem.

Eszünkbe jut a kapitalizmus? Ugye, nem? Pedig tudnunk kellene, hogy a tőkés rendszerváltás tette tönkre az állami ellátásra épülő egészségügyet. A körzeti orvos állami alkalmazott volt, és nem magánvállalkozó. Privatizálták a körzeti orvosi ellátást, mert kapitalizmust akartak nem csak nagyban, kicsiben is. Mi meg elhittük, hogy jobb lesz. Nem lett jobb, rosszabb lett!

Megdöbbenünk, amikor egy kilencven éves doktor lát el bennünket az ügyeleten. Nem a világ végén, itt a fővárosban! Nincs más! Hol van itt a kapitalizmus? Hányan tapsoltak amikor beléptünk az EU-ba? Mehetünk dolgozni nyugatra, több pénzért, jobb életért! Igen, a munkaerő szabadon mehet, de nem csak a hentes, a villanyszerelő, a tetőfedő, az orvos is! És megy is. Ezt se így gondoltuk, de ez lett belőle, mert ez is a kapitalizmus.

Védjük meg a magyar falut! Hirdeti a kormány, és igaza van: védjük meg! De hogyan? A kis falvakból menekülnek a fiatalok, mert nincs semmi. A szocializmusban szinte minden faluban volt kultúrház. Jöttek színészek a fővárosból vagy a megyei színházból. Voltak szakkörök, közös kirándulások.

Mára mindez eltűnt. Nincs, aki fizesse, nincs, aki fenntartsa. A szocializmusban a helyi termelőszövetkezet besegített a helyi tanácsnak, az állam is adott pénzt. Ma nincs tsz, az önkormányzatnak pedig nincs pénze, és nem is nagyon érzi dolgának. A pénz, a pénz, és újra csak a pénz, vagyis a kapitalizmus!

Az állam ma sok mindennel támogatja a fiatalokat. Helyes, jó dolog! Segíteni kell a fiatalok tanulását, a családalapítást, végül is a jövő tőlük függ. De mi van azokkal, akik meg-

öregedtek, elérték a szép kort, hogy finoman írjuk le a valóságot? Mi lesz az idős emberrel, ha megbetegszik, ha már nem tud önmagáról gondoskodni? Van elég idősek otthona? És az, ami van, emberhez méltó körülményeket, emberhez méltó életet biztosít nekik?

Tudjuk a választ. Nincs elég pénz, nincs, mert kapitalizmus van. Nem az ember a fontos, hanem a profit, a haszon. Az öregek gondozása nem hozza a pénzt, hanem viszi! Az idősek pedig elszenvedik a velünk élő kapitalizmust. Pedig többet érdemelnek. Ők építettek mindent, ami körülöttünk van. Tartozunk nekik, de vajon tudjuk-e a tartozást törleszteni, ha életünk minden pillanatát a pénz uralma határozza meg?

Negyedik évtizede élünk a kapitalizmusban. Eleinte sokan hitték, hogy jól van ez így. Visszük magunkkal azt, ami jó volt a régi rendszerben, a szocializmusban, és hozzátesszük mindazt, amit jónak látunk a kapitalizmusból.

Ideje bevallanunk, amit már tudunk, csak nehéz elismerni. A kapitalizmus nem jóléti intézmény. Nem azért van, hogy nekünk, embereknek jobb legyen. Azért van, hogy a tőkés, a tulajdonos jól éljen, profitja legyen, gazdagodjon.

A kapitalizmus intézményei, az EU és a többi nem azért vannak, hogy a szegényebb országokat megsegítsék, a maguk fejlettségi szintjére emeljék. Dolgozzunk nekik, vegyük meg az ő árujukat, ez az ő érdekük. Sőt, még ez sem elég! Elvárják, hogy úgy éljünk, úgy gondolkodjunk, mint ők. Ne önállósodjunk, ne lógjunk ki a sorból, mert különben a fejűnkre ütnek. Elvégre kapitalizmus van, a pénz uralma, és pénzük nekik van.

A rendszerváltáskor nem kérdezték meg, hogy akarunk-e kapitalizmust. 1990 tavaszán nem arról szavaztunk, hogy lemondunk a szocializmusról és elfogadjuk a tőke uralmát. Nem mondták meg, hogy a demokrácia, Európa, piacgazdaság, mindez csak ígéret, üveggyöngy, a valóság más lesz.

Becsaptak bennünket és mi is becsaptuk önmagunkat. Sőt, azóta négy évenként újra és újra becsapjuk saját magunkat. Áltatjuk magunkat, magyarázkodunk, aztán elhisszük, hogy elég leváltani a kormányt és egy másikat megválasztani, és minden megváltozik.

Sok minden változhat, de a lényeg nem. 1990 óta tőkés kormányok követik egymást, a tőke érdekeit érvényesítik, a kapitalizmust tartják fenn. Ígérhetnek „rendszerváltást”, de ilyen nem lesz.

Ha nem akarunk a kapitalizmusban élni, ha nem akarunk továbbra is rabjai lenni, új utakat kell keresni. 2026-ban a Munkáspárt kínálja ezt az alternatívát.

Kína átfogó együttműködést ajánl a béke érdekében

Kína kész együttműködni a nemzetközi közösséggel a közös, átfogó, együttműködő és fenntartható biztonság víziójának megvalósításában, közösen reagálni a különböző kockázatokra és kihívásokra, és közösen építeni az egyetemes biztonság világát – jelentette ki Csen Ven-csing, a Kínai Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagja, a Központi Politikai és Jogi Bizottsága titkára.

FOTÓ: PERIODICO26.CU

Macron politikája kudarcra van ítélve

FOTÓ: IMG.LEMDE.FR

„Franciaország nem a béke útján áll, hanem az Oroszországra nehezedő növekvő nyomás útján halad. Franciaország továbbra is reméli, hogy Oroszországgal szemben nyomással elérhet valamit” – jelentette ki Dmitrij Peszkov, az orosz elnök szóvivője. Ez azt mutatja, mondta, hogy Franciaország egyáltalán nem érti az orosz politikát. „Csak sajnálatunkat fejezhetjük ki amiatt, hogy a francia államfő nem érti a valós helyzetet” – mondta.

Az USA fenyegeti a Kínai Népköztársaságot

FOTÓ: MEDIA.DEFENSE.GOV

Kína bizonyítottan a katonai erő alkalmazására készül az indiai-csendes-óceáni erőviszonyok megváltoztatására. Kína bármilyen kísérlete a szomszédos Tajvan meghódítására „pusztító következményekkel” járna nemcsak az Indo-Csendes-óceáni térségben, hanem az egész világon – fenyegette meg a Kínai Népköztársaságot Pete Hegseth amerikai hadügyminiszter.

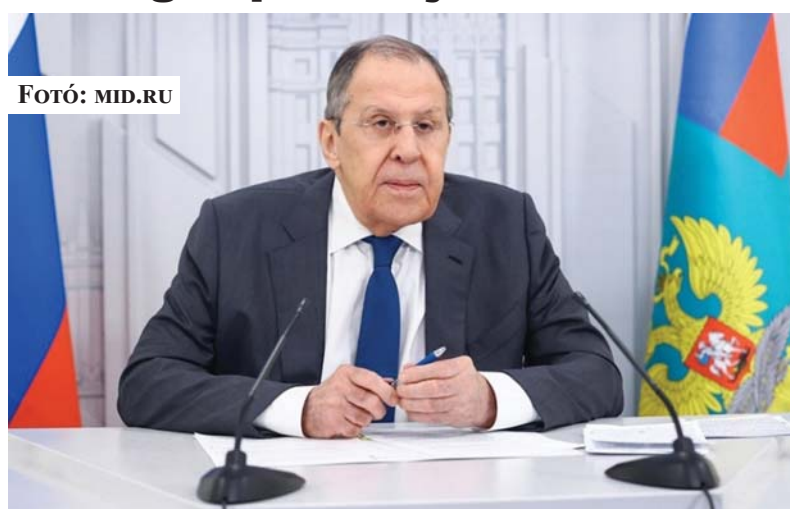
Oroszország nincs egyedül

FOTÓ: EN.RUSSIA.RU

Május végén Moszkvában került sor a biztonsági kérdések magas képviselőinek 13. nemzetközi találkozójára. A tanácskozáson az Orosz Föderáció Biztonsági Tanácsának titkára, Szergej Sojgu elnökölt. Több mint 129 küldöttség 105 országból, a BRICS, az SCO, az ASEAN, a FÁK, az Arab Államok Ligája, az Afrikai Unió, a CSTO és más nemzetközi szervezetek tagjai vettek részt. Oroszország nincs egyedül.

Lavrov: Németország önmagát pusztítja el

FOTÓ: MID.RU

Berlin közvetlen részvétele a háborúban most már nyilvánvaló. Németország ugyanazon a csúszós lejtőn csúszik lefelé, amelyen a múlt században már többször is járt – lefelé a saját összeomlása felé – jelentette ki Szergej Lavrov orosz külügyminiszter.

Fővárosi Közgyűlés: dolgozzanak duma helyett!

Mi lenne, ha a budapesti önkormányzat élén a főpolgármesterrel azzal foglalkozna, ami az embereknek fontos? Mondjuk: a Rákóczi út miért olyan, mint a harckocsi gyakorlótér? Miért nincs elég nyilvános WC? Miért koszos a város? Ehelyett Pride-t szerveznek és a kormányt támadják lépten-nyomon. A főváros dolgozzon, elég a dumából!

FOTÓ: BUDAPEST.HU

Rettegjetek, jön a Vezér!

FOTÓ: ATV.HU

Az ATV rázúdította a mocskot az emberekre. A Tisza Párt elnöke volt az Egyenes beszédben. Jobban mondván: az ATV riportere végighallgatta a Vezér nyilatkozatát. Iszonyú! Keverj össze pletykákat és közismert tényeket! Játszd a mindenhatót! De főleg kelts félelmet az emberekben! Féljenek az ellenfelek! De féljenek a támogatók is, ha nem szavaznak rá!

Az EU Pride-háborúja

FOTÓ: BUDAPEST.HU

Legalább 70 európai parlamenti képviselő készül részt venni az idei Budapest Pride-on. A parlament által elfogadott törvény szerint a jövőben tilos olyan gyűlést tartani, amely a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott tilalmat sérti. A liberális ellenzék és az EU-s támogatók a Pride-ügyben nyílt összecsapása készülnek a magyar kormányval. Az EP-képviselők részvétele durva provokáció és alkalmas a belpolitikai feszültség növelésére.

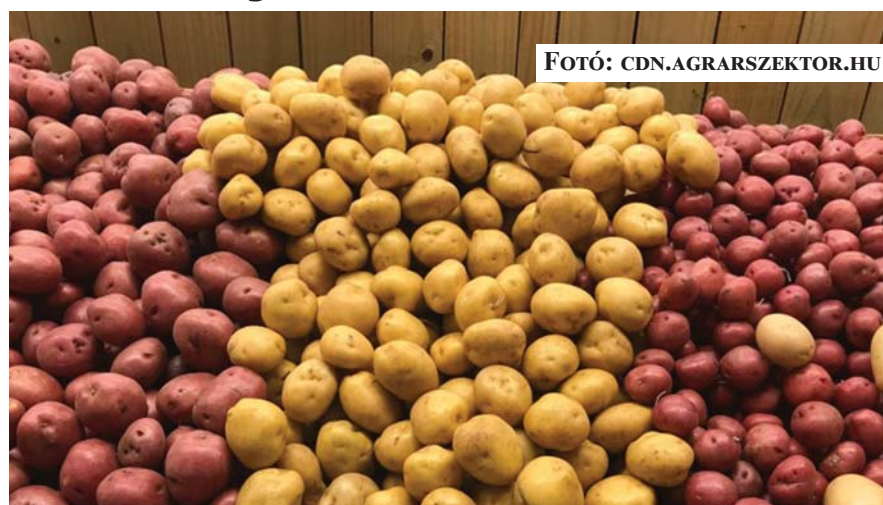
Ne szórjuk a pénzt Afrikában, itthon kell a pénz!

FOTÓ: HONVEDELEM.HU

A honvedelem.hu portál büszkélkedik azzal, hogy a Honvédség különleges művelti katonái afrikai országok hadgyakorlatain szép eredményeket mutatnak. A magyar Honvédség feladata a haza védelme. A lehetséges ellenségeink itt vannak, és nem Afrikában. Elég a pénzsórásból! A pénzre itthon van szükség! A kórházakban, az iskolában!

Fővárosi Közgyűlés: dolgozzanak duma helyett!

FOTÓ: CDN.AGRARSZEKTOR.HU

2010 óta a burgonya értékesítése a zöldségesektől és a piacokról a diszkontláncokra, illetve a szuper- és hipermarketekre helyeződött át Magyarországon. A fogyasztás szerkezete is megváltozott, az értékesítés háromötödét már a 2 kiló alatti kiszerelésű csomagok adják – derült ki az Országos Burgonya Szövetség és TermékTanács (OBTT) közleményéből.

Káromkodás helyett gondolkodni kellene, avagy ki a prostituált?

„Politikai prostituáltakkal nem foglalkozom. Lehet, emiatt beperel, de ő tényleg már mindenkinek eladta magát” – jelentette ki Komjáthi Imre MSZP-elnök Thürmer Gyuláról kedden az index.hu szerint. A valóság persze az, hogy 35 év alatt a Munkáspárt egyszer, 2022-ben az ISZOMM-mal indult együtt, de speciel nem adta el magát. Az MSZP volt már szövetségben a SZDSZ-szel, a DK-val, a Jobbikkal, az LMP-vel, a Párbeszéddel, a Momentummal. A Munkáspárt erkölcsi tőkéje erősödik, az MSZP-é már régen eltűnt. Káromkodás helyett gondolkodni kellene, avagy ki is a prostituált?

Karancslapujtó: a Munkáspárt mindig ott van

A Munkáspárt csapata Nagy Attila és Frankfurter Zsuzsanna, az Országos Elnökség tagjainak vezetésével az idén is részt vett Karancslapujtón a hagyományos főzőversenyen.

Paks: jól fogadták a Munkáspártot

A Munkáspárt paksi szervezete kitelepülést tartott, a piac előtt. Aláírást gyűjtöttek az ingyenes, emberhez méltó egészségügyért. Az emberek örültek a kitelepülésünknek, már sokan elismerik a munkánkat, becsülnek minket.

Thürmer: segítse az állam Ózdot és térségét!

Ózdon és Borsodbótán tett látogatást Thürmer Gyula. Janiczak Dávid, Ózd polgármestere tájékoztatta a város életéről. Az ózdi városi televízió beszámolt a munkáspárti akcióról. Borsodbótán a település munkáspárti polgármestere, Gulyás János a kistérség több polgármesterét közös beszélgetésre invitálta a Munkáspárt elnökével. Ózdot minden kormányzat magára hagyta, és ezt a helyi erőfeszítések nem tudják ellensúlyozni – mondta a párt elnöke. Állami segítséggel kellene olyan reális fejlesztési tervet kidolgozni, ami biztosítaná az itt élők mai-nál sokkal jobb életét.

Többet érdekelnek a dolgozó emberek!

Kritikusan a „Kritikus tömeg” műsoráról

A podcastok, vagyis az interneten terjesztett video- vagy rádióműsorok elárasztották a világot. Szinte mindenki, aki politikával foglalkozik, igyekszik ezzel a módszerrel is megjelenni a médiában. Vannak érdekesek és tökéletesen érdektelenek. Vannak izgalmasak és borzalmasan unalmasak. A legtöbbet meghallgatja az ember és megy is tovább, esetleg kommentálja, mert ez is divat. Vannak azonban olyanok, amelyek mellett nem lehet szó nélkül elmenni.

Ilyen volt az elmúlt napokban Gavra Gábor Kritikus tömeg elnevezésű podcastja, amit a YouTube-csatornán most is meg lehet nézni.

A hangzatos cím sokat ígérő volt. Hova jutott 1989 óta a magyar baloldal? Miért távozott a kormány éléről Gyurcsány Ferenc 2009 tavaszán? Hova tűnt a munkásosztály?

A kérdések jogosak, sőt izgalmasak, és a válaszokra joggal kíváncsiak az emberek, köztük a dolgozók, a munkások, akikről voltaképpen szólt ez a műsor, illetve szólnia kellett volna.

A szerkesztő három ismert személyiséget hívott meg. Schiffer András, az LMP egykori alapítója manapság mindenütt és mindenről nyilatkozik. Krausz Tamás történész, „a rendszerkritikus szellemi baloldal markáns egyénisége” is sok helyen szerepel. Szanyi Tibor, az egykori MSZP-alelnök, majd az ISZOMM elnöke is a meghívottak között volt.

A listát olvasva sok kérdés merül fel, ráadásul jogosan. Milyen politikai erőt képviselnek a meghívottak? Milyen alternatívát kínálnak az embereknek? Ha már a baloldaltól beszélnek, miért nem hívták meg a Munkáspártot, azt a pártot, amely három és fél évtizede következetesen küzd a dolgozó emberekért? Vagy ha már nem hívták meg, hogyan képesek több mint egy órát úgy beszélni a baloldaltól, hogy egyetlen egyszer sem ejtik ki azt a szót, hogy Munkáspárt?

De ne firtassuk a meghívások mögötti politikai motivációt, a podcast ettől még jól is sikerülhetett volna, de nem így történt. A műsor ma már érdektelen kérdésekkel foglalkozott, teljesen elsiklott a világban és a munkásmozgalomban végbement új folyamatok mellett. Aki eddig nem csatlakozott a munkásmozgalomhoz, a műsortól aligha kapott hozzá kedvet.

De mi is a gond az elhangzottakkal? Nos, az első és legfontosabb az, hogy nem 1989-ben vagyunk, hanem 2025-ben. A műsornak a máról kellett volna szólnia, de Schiffer András mégis az 1989 előtti szocialista korszakra igyekezett kenni mindent.

Hosszasan taglalta, hogy 1989 előtt „államszocializmus” volt Magyarországon. A munkásmozgalom szerint csak „egy szubkultúra” volt Magyarországon és a térségben. Utalt arra, hogy 1945 előtt „Magyarország hárommillió koldus országa volt”, és nem a munkásság, hanem a szegény tömeg volt a kommunisták bázisa. Szerinte ráadásul ezek-

nek a tömegeknek a „jelentős része” 1945 előtt a „nyilasokra szavazott”, majd átment a kommunistákhoz.

Schiffer szerint „az államszocializmus” felszámolta, „bedarálta” a munkásosztály megmaradt részét. A „Kádár-rendszer többet ártott a munkásmozgalomnak, mint a történelmi jobboldalnak.” Láss csodát, a plafon nem szakadt le ilyen valótlanság hallatán sem, de sok hallgatóban felmerült a kérdés: mit keres ebben a műsorban Schiffer úr?

A „Tanár úr”, Krausz Tamás magabiztosan jelentette ki, hogy a szocializmus „a Vörös Hadsereg nélkül sohasem valósult volna meg”. A másik nagy „felismerése”, hogy a „kommunista párt, ha nem is a semmiből jött, de társadalmilag nem volt beágyazva.” 1956-ban kiderült, hogy „sok fiatal munkás nem kapott semmit a párttól, csak túlmunkát”.

Szanyi Tibor „aktív politikusi” minőségében szólalt meg. Szerinte jelenleg „nagyon komoly szellemi, intellektuális katyvasz van az egész országban” „Baloldali az, aki képes egy tőkén túli jövőképet felmutatni.” A katyvasz rögtön nyilvánvalóvá vált, amikor kijelentette, hogy a „munkásosztály akkora pofont kapott az államszocializmustól, hogy a másikat a fal adta.”

A beszélgetés résztvevői tehát nem azt vizsgálták, hogy ők, mint olyan személyiségek, akik – eltérően a Munkáspárttól – még a tőkés médiában is szót kapnak – szóval, hogy ők mit tettek és mit tesznek a munkásmozgalom erősítéséért. A mai kétségtelen nehéz helyzetért a múltat, a szocializmust tették felelőssé. Ezzel önmagukat is felmentették minden felelősség alól.

De álljunk meg itt egy pillanatra! Próbáljunk világosan látni ebben a szellemi zűrzavarban! Olyan, hogy „államszocializmus” nincs. Csak szocializmus van, az állam szerepe nincs ellentétben a szocializmus törvényszerűségeivel.

Államkapitalizmus azonban van, azaz olyan tőkés modell, amikor a tőke a közös tőkés érdekek érvényesítéséért igénybe veszi az államot, beavatkozik a piaci folyamatokba. Ez történik ma Magyarországon is. De ez történik számos EU-országban is, ahol a háborúra hivatkozva a tőkésállam óriási pénzeket von el a fegyverkezésre, a hadiipar fejlesztésére.

A szocializmus azonban tudatosan alkalmazza a szocialista államot. Így védi a szocialista rendszert a szocializmus ellenfeleivel szemben. Így koncentrálna a társadalmi erőforrásokat és használja fel például állami lakás építkezésre, az ingyenes egészségügy fenntartására. Így biztosítja a lakosság széles rétegeinek oktatását és kulturális felemelkedését.

A kapitalizmusban az állam, mint eszköz ellentmond a piaci törvényeknek, ezért csak kivételesen alkalmazza. A célja mindig ugyanaz: kisegíteni a tőkés rendszert a válságból. A szocializmusban az állam eszköz, amelyet a társadalom, az emberek jóléte érdekében tudatosan használnak fel.

Sajnálatosan vannak „baloldaliak”, akik „államtalanítani” akarják a szocializmust. Szerintük az a jó szocializmusban, amelyben az állam nem szól bele az ügyekbe. Ilyenkor mindig a kelet-európai szocialista országokkal hozakodnak elő, mondván, hogy ott diktatúra volt. Ezek a „baloldaliak” soha nem éltek szocialista országokban, soha nem vívtak meg egyetlen szocialista forradalmat, soha nem kellett a munkásparaszt államot a tőkés ellenforradalmakkal szemben megvédeni. Na de, aki Magyarországon élt, az hogy mondhat nyilvánvaló valótlanosságokat?

A magyar munkásosztály valóban gyengébb volt 1945 előtt, mint a nyugat-európai országok munkásosztálya. A magyar kapitalizmus volt gyengébb, mint a nyugati. De ne felejtünk el pár dolgot! A német munkásosztály 1919-ben is szervezettebb volt, mint a magyar, mégis csak a magyar munkásság tudta megteremteni Európa második szocialista államát, a Tanácsköztársaságot.

A szocializmus idején a munkásosztály nem pofonokat kapott, hanem fejlődési lehetőséget. A hagyományos nemzeti iparágak megerősödtek, újak jöttek létre. A munkásság létszámában gyarapodott és többségük akkor kapott lehetőséget az emberhez méltó életre.

Nem kellene elhallgatni, hogy a Csepel Művek melletti ABC jobb volt, mint bármelyik belvárosi üzlet. A munkásembernek a legjobbat kell kapnia! Ez volt a politika és ez volt a valóság!

A lakótelepeket nem a kapitalizmus adta, hanem a szocializmus építette. Ma a falvakból elmenekülnek az emberek, mert nincs semmi. A szocializmus szinte minden faluban épített kultúrházakat. Ma már a művészek nem tudnak „haknizni”, mert nincsenek kultúrházak.

A szocializmusban a magyar ipari munkás és tegyük hozzá az agrármunkásság is, többet kapott, mint bármikor a történelemben. Ez annak volt köszönhető, hogy a szocializmusban a termelőeszközök és a politikai hatalom a munkásosztály, a dolgozók kezében van.

De nézzük tovább, mi mindent hangzott még el a szocializmus működéséről! Schiffer itt is megadta az „értelmiségi alaphangot”. Az államszocializmus csődjét nem az jelentette, hogy a gazdaság csődbe került, hanem az, hogy egy „új osztály” jött létre, a „nomenklátúra osztálya.” Ezt persze nem ő találta ki, de becsületére legyen mondva utalt is arra, hogy az „új osztály” elméletét a jugoszláv Milovan Đilas vezette be.

Jó lett volna, ha az urak közül valaki, végül is mindannyiuk tanult marxizmust, közbeszól, és elmondja, hogy Đilas elmélete ellentétes nem csupán a marxizmussal, a kommunista pártok felfogásával, hanem a valósággal is.

Az osztályokat döntően azt határozza meg, hogy birtokosai-e a termelőeszközöknek vagy sem. A szocializmusban a termelőeszközök a munkások, a dolgozók, a társadalom többségének tulajdonában vannak. Nem egyszerűen ellenőrzik a tulajdont, hanem birtokolják.

Đilas és minden mai követője éppen a tulajdon fontosságát veti el. Ma is számos olyan párt és mozgalom van, amely szerint nem fontos a tulajdon, a lényeg a termelőeszközök feletti ellenőrzés. Ebből következik, hogy nem kell forradalomra, a kapitalizmus megdöntésére törekedni, elég valamilyen formában az ellenőrzést megszerezni. Szocializmus azonban sohasem lesz, ha a tőke uralmát, a pénz uralmát nem döntik meg, azaz, ha nem veszik el a gyárat, a bankot, a földet a tőkés magántulajdonostól.

A podcast résztvevői bőségesen szidták az MSZP-t. Schiffer elmondta, hogy ő már az MSZMP utolsó kongresszusán is ott volt, és a „kakasülőről” figyelte, hogy miként yerik szét az MSZMP-t és hozzák létre az MSZP-t. Úgy tűnik, hogy Schiffer úr ma is a kakasülőről, azaz kívülről osztogatja az észet és figyeli, hogy mások hogyan kínlódnak.

Krausz Tamás a rendszerváltáskor az MSZP baloldali platformjának ismert szereplője volt. Tudták, mondja a műsorban, hogy az, ami történik nem valamilyen új „szocialista projekció”, hanem a legdurvább kapitalizmus. Ma már azt is kijelenti, hogy a baloldali irányzat csak azért létezhetett az MSZP-ben, mert az MSZP vezetése, amely egyengette a kapitalizmust, ezt mutathatta fel fügefalevélként a baloldali érzelmű tagságának.

Ilyenkor persze szívesen megkérdeznénk: ha ilyen pontosan tudták, akkor miért nem fogtak össze a Munkáspárttal? A Munkáspárt elnöke akkoriban többször találkozott Hámori Csabával, a Baloldali Tömörülés ismert személyiségeivel és másokkal, de nem sikerült előrelépni. Miért engedték, hogy az MSZP vezetése az első perctől kezdve a Munkáspárt felszámolására törekedjen?

A podcastban többször elhangzott, hogy az MSZMP „technokrata rétege” volt a felelős a rendszerváltásért. Ez a réteg, amelynek markáns képviselője Németh Miklós volt, valóban jelen volt és támadott.

A valóság azonban ennél összetettebb. Az MSZMP vezetésében a marxista erők mellett kezdettől fogva jelen voltak a liberális erők. 1988-ban Nyers Rezső volt az első, aki az Új Márciusi Front meghirdetésével megindította a párt szétverését.

A nacionalisták, Pozsgay Imre és társai tovább támadtak, a reformkörök eszközével szétdarabolták a pártot. 1989 után a nacionalista, mondjuk úgy, nemzeti vonal, már nem kellett. Az MSZP totálisan a liberális oldalra tolódott el.

Ezzel a legnagyobb bünt követték el: elhitették az emberekkel, hogy a baloldal nem nemzeti, hanem európai. A nemzet fogalmát, eszméjét teljesen átengedték a jobboldalnak.

Krausz Tamás helyesen mondja a műsorban: Az MSZP a rendszerváltás nyerteseinek pártja lett. Az MSZP fenntartott baloldali intézményeket. Így igyekezett elérni, hogy az MSZP-t leszámítva a baloldalon ne legyen más.

A műsor vége felé szó esett arról, amiről az egésznek kellett volna szólnia, a máról. Az „antikapitalizmus világban van” – hangzott el több megközelítésben is. Mi az oka? A Fidesz mindenkit baloldalinak nevez, aki más, mint a Fidesz – mondta Schiffer és helyeselték a többiek.

A liberálisokat tekintik baloldalinak, miközben nem azok – húzták alá. De felelős a „nemzetközi baloldal” is, amely engedi az antiszemitizmust, megtűri például a migrációellenességet.

A „főbűnös” persze a magyar munkásosztály. Mi kor fogják felismerni, hogy ugyanazon kizsákmányolt osztály tagjai? – vetette fel Szanyi Tibor.

Nos, érdemes itt megállni. Történelmi tapasztalatból tudjuk, hogy a munkásosztály sohasem jut el magától a kapitalizmus

tudatos és szervezett elutasításáig. A munkásosztály objektíve az a társadalmi osztály, amelyet a tőkésosztály kizsákmányol. Az értelmiség feladata az, hogy a munkásosztályba bevigye a tudatosság elemét, azaz megértesse a munkásosztállyal, hogy a tőke ellen kell harcolnia, a tőkét kell leváltani ahhoz, hogy alapvető változások következzenek be.

A mai értelmiségiek közül többen bírálják a kapitalizmust. Sokan jutnak el odáig, hogy a kapitalizmus nem jó. De vajon hányan vállalkoznak arra, hogy erről meggyőzzék a munkásságot?

A Munkáspárt 1989 decemberében éppen erre vállalkozott. Vállalta, hogy szembe úszik az árral. Igyekszik meggyőzni a dolgozó embereket, kijózanítani őket a kapitalizmussal kapcsolatos illúziókból. Az antikapitalista, magát baloldalinak hirdető személyiségek vajon miért nem értékelik, miért nem becsülik a Munkáspárt kiállását? Hogy fordulhat elő, hogy egy ilyen műsorba nem hívják meg a Munkáspártot, sőt még a nevét se ejtik ki? Ezek után felmerül a kérdés: mitől antikapitalisták, mitől baloldaliak ők?

Baj, hogy semmibe veszik a Munkáspártot. Baj azért, mert pontosan a Munkáspárt az az erő, amely tudatosan kereste és keresi azokat a kérdéseket, amelyekben az embereket közelebb lehetne hozni a tőkeellenes erőkhöz.

A Munkáspárt kezdeményezett 1995-ben népszavazást a NATO-csatlakozás ellen. Sem az MSZP, sem annak baloldali része nem támogatta. A NATO-tagság ellen csak a Munkáspárt és Csurka István MIÉP-je lépett fel. A baloldali értelmiség elítélte a Munkáspártot, hogy ugyanazt mondja, mint a MIÉP. A tőkés parlament és a tőkés alkotmánybíróság lesöpörte az asztalról.

A Munkáspárt lépett fel 1999-ben a NATO Jugoszlávia elleni agressziójával szemben. Thürmer Gyula volt az egyetlen magyar politikus, aki elment Slobodan Milošević jugoszláv elnökhöz és szolidaritásáról biztosította. A baloldali értelmiség alig szólalt meg, jórészt elhitte a nyugati propagandát.

2004-ben a Munkáspárt küzdött ki népszavazást arról, hogy „az egészségügyi közszolgáltató intézmények, kórházak maradjanak állami, önkormányzati tulajdonban, ezért az Országgyűlés semmisítse meg az ezzel ellentétes törvényt.” A baloldali értelmiség nem állt a Munkáspárt mellé.

2022-ben a Munkáspárt kezdeményezett társadalmi összefogást a háború ellen, a béke érdekében. A baloldali értelmiségi fórumok elítélték a háborút, de egyetlen pozitív szót sem ejtettek a munkáspárti akciókról, nem álltak a létrejött Fórum a békéért mozgalom mellé.

Nem lehet a szocializmusról beszélni, ha nem elemezzük és nem értjük a Kínában, Vietnámban végbe menő folyamatokat. A 21. századi szocializmus része a kínai sajátosságú szocializmus. A marxizmus mai fejlődésének pedig rendkívül jelentős forrása a Kínában folyó marxista kutatás.

Végezetül nem lehet a magyar baloldal perspektíváit megítélni anélkül, hogy ne látnánk az új világrend létrejöttének folyamatát. Érthető, hogy egyórás műsorban nem lehet mindenről beszélni, de ha ezekről valaki nem vesz tudomást, biztosan tévúton jár.

Szanyi Tibor arról beszélt, hogy a baloldalnak az embereket érintő népszerű dolgok mellé kell állnia, például ilyen a munkavédelem, a fogyasztók védelme. Ez igaz, oda kell állni, de ez nem elég!

Lehetett volna arról is szólni, hogy 2022-ben a Munkáspárt és az ISZOMM megkísérelt felállítani egy értelmes baloldali választási konstrukciót. Miért nem értékelik ennek a tapasztalatait? Miért nem ismerik el felkészült értelmiségiek, hogy egyedül sohasem fogják a tőkés erőket legyőzni?

A Munkáspárt az a politikai erő, amely az első perctől kezdve együttműködést és szellemi, intellektuális nyitottságot hirdet. Az a párt, amely a marxizmust nem dogmaként, hanem iránytűként fogja fel.

A Munkáspárt a konkrét helyzet konkrét elemzését tekinti fő feladatnak. Nem lehet a magyar munkásmozgalomról beszélni a magyar gazdaság szerkezeti átalakulásának elemzése nélkül. Nem lehet baloldalt megítélni anélkül, hogy ne értékelnénk a tőkés válságot és az arra adott konzervatív és liberális válaszokat.

Illetve lehet, de akkor rossz válaszokat adunk. Nekünk jó válaszokat kell adnunk. Meg kell mutatnunk mindazt a jót, ami a magyar szocializmus adott az embereknek és fel kell mutatnunk azt is, hogy a szocialista országok ma milyen válaszokat adnak a társadalmi kihívásokra.

A dolgozó embereknek az igazat kell mondanunk. A burzsoá manipuláció ellen ez az egyetlen gyógyír. Segítsünk nekik!

Mi ma a fasizmus?

Jason Stanley „Így működik a fasizmus” című könyvéről

FOTÓ: CAMPUSPRESS.YALE.EDU

Manapság, ha csúnyát akarsz mondani az ellenfeledről, ha ki akarod taszítani a liberálisok által szalonképesnek minősített politikusok köréből, két dolgot mondhatsz: fasiszta vagy kommunista. Az Európai Unióban határozatban is kimondták, hogy a fasizmus és a kommunizmus tulajdonképpen ugyanaz.

Stanley amerikai, a Yale Egyetemen oktat filozófiát, de mellesleg a kijevei közgazdasági főiskolán is tanít, ami sokat elárul róla.

2018-ban jelent meg könyvének első kiadása. Ekkor már Trump első elnökségét (2017-2021) töltötte az Egyesült Államokban és Orbán Viktor is már nyolc éve volt magyar miniszterelnök. Az amerikai liberális körök folyamatosan tűz alatt tartották Trumpot, aminek az ideológiai támadás is része volt. Mint tudjuk, Trumpot sikerült kibuktatni, igaz, csak időlegesen. Orbán Viktor ugyanakkor azóta is vezeti Magyarországot.

A könyv elsősorban Trump ellen szól, de úgy gondolták, hogy Orbán ellen is bevethető. Nem véletlen, hogy 2021-ben magyarul is kiadták.

Stanley rögtön kimondja summás ítéletét: „Orbán Viktor magyar miniszterelnök 2010-ben lépett hivatalba. Az ő felügyelete alatt rombolták le az ország liberális intézményeit, hogy létrejöhessen az, amit Orbán nyíltan illiberális államnak nevez.”

Aki kételkedik, annak meg is magyarázza: „Magyarország és Lengyelország nemrég még virágzó liberális demokráciák voltak, ma már azonban a fasizmus gyors normalizálódásának színterei.”

Fura kifejezés ez a „normalizálódás”, de Stanley erre is ad választ: „a normalizálódás pontosan azt jelenti, hogy a betolakodó, ideológiailag szélsőséges viszonyokat nem ismerjük el azokban, amik, mivel időközben normává váltak.”

Hogy mit kell szélsőséges viszonyként felismerni és fasizmusként minősíteni? Nos, itt a válasz: „A fasiszta

politikának sokféle jól elkülöníthető stratégiai eleme van: a mitikus múlt, a propaganda, az értelmiségellenesség, a pótvalóság, a hierarchia, az áldozati tudat, a törvény és a rend, a szexuális szorongás, az ország szívéét jelentő vidék megszólítása, valamint a közjóléti szolgáltatások és az egység felszámolása.”

Ha mindez a fasizmus jelenleg, akkor rá lehet fogni az Orbán-kormányra, hogy „fasiszta”. A fasisztákat pedig üldözni kell. Stanley szerint valójában mindig kell üldözni, ha van, ha nincs, mivel a „fasizmus nem új fenyegetés, hanem állandó kísértés.”

Stanleyt különösen zavarja a nemzeti alapú politizálás, ezért ki is jelenti: „a nacionalizmus a fasizmus központi eleme.”

Számára végképp elfogadhatatlan a kereszténység védelme és a migráció elleni fellépés. Orbán meg is kapja a magáét tőle: „Magyarországot a keresztény Európa történelmi védelmezőjeként beállítva teremt alapot a menekültek feltartóztatásához.”

De álljunk meg itt egy pillanatra! Mi is a fasizmus? Stanley, mint láttuk, felsorol különböző megjelenési formákat és ezekről kijelenti, hogy ezekről lesz valami fasisztává. Tehát nem a lényeg, hanem a külső formákat tekinti döntőnek.

Pedig a döntő a lényeg, az, amit a fasizmus a tőke eszköztárában jelent. Antonio Gramsci is felteszi a kérdést már 1921-ben: „Mi a fasizmus nemzetközi szinten? Kísérlet arra, hogy a termelés problémáit gépfegyverrel és pisztolygolyóval oldják meg.” Gramsci egy újságcikket ír, némi leegyszerűsítéssel, de a lényegre rámutat: a kapitalizmus belső problémáiról van szó, arról, hogy a tőke nem képes a nyomort, a bizonytalanságot, a válságot másképpen felszámolni, nem képes az „orosz veszélyt” másként megakadályozni, csak új módszerekkel, a fasizmussal.

Hitler hatalomra jutásával, a német fasizmus gyakorlati lépéseivel az 1930-es évek közepére világosabbá vált, hogy mi is a fasizmus.

1935-ban a Komintern VII. Kongresszusán megszületik Georgi Dimitrov, a III. Kommunista Internacionálé, a kommunista pártok akkori nemzetközi szervezetének bolgár származású elnöke árnyalt értékelése a fasizmusról, miszerint a fasizmus a finánc-tőke „legreakciósabb, legsovínisztább és legimperialistább elemeinek nyílt terrorista diktatúrája.” Ennél pontosabb és hitelesebb meghatározás ma sincs.

Általában véve igaz, hogy a különböző fasizmusokban jelen van a vezérelv, a hatalom kultusza, az elit- és küldetéstudat, a militarizmus, a forradalmiság és a tradicionalizmus sajátos

keveréke, a rasszista jegyeket viselő szélsőséges nacionalizmus, a kommunisták iránti gyűlölet, az imperialista, birodalomépítő, hódító, terjeszkedő törekvések. A meghatározó és mindent eldöntő elem azonban az, hogy a fasizmust a kapitalizmus szüli, a fasizmus a tőke eszköze a kapitalista rendszer megmentésére.

Stanleyt nem érdeklik a tények, sem a történelmi előzmények. Zsigerből lefasisztáz mindent és mindenkit, ami és aki vele szemben áll.

Miért kell ez a taktika? Nos, elsősorban azért, hogy leplezze mai liberalizmust. A mai liberalizmus teljes mértékben elutasítja az állam beavatkozását a gazdaságba. Döntsön mindenről a piac!

A tőke totális uralmát szolgálja a közlekedés liberalizálása. A cél nem az, hogy az embereket a szükségletüknek megfelelően szállítsák, hanem hogy profit legyen.

Ugyanezt szolgálja az egészségügy privatizálása. Az egészségügyben a gyógyítás már nem cél, hanem a profitszerzés eszköze.

Az egyén jogait illetően kimondani, hogy mindent szabad! Korábban azt mondták, mindent szabad, ami másnak nem árt! Most már nem számít, ha árt valakinek. Az abszolút szabadság valójában diktatúrát jelent. El kell fogadnom mások magatartását, ha tetszik, ha nem.

Az egyén és a közösség ellehetetlenítése azzal is, hogy bűnösnek mondják ki a múltjukat, elveszik életük folyamatosságát, megtörik a gerincüket.

Tehát a liberalizmus ma ugyanazt a funkciót tölti be, mint a 20. században a fasizmus, és megjelenési formái is sokban hasonlóak.

Nyugodtan kimondhatjuk: A liberalizmus veszi fel azokat a hatalomgyakorlási módszereket, amelyeket a fasizmus alkalmazott. Csak ügyesebben leplezi a lényegét. Sőt talán az sem túlzás mondani, hogy a liberalizmus korunk fasizmusa.

Erre azért van szükség, mert a kapitalizmus korábban nem látott mélységű válságban van. A válságot le kell vezetni, a tőkés rendszert meg kell menteni, és ehhez ma rendkívüli eszközök kellenek.

A tőkés válság megoldására eddig két recept merült fel, a liberálisok és a konzervatívok receptje. A liberálisok abban látják a megoldást, hogy eltávolítsanak minden akadályt a tőke útjából. Ha kell erőszakkal is, sőt a fasizmus politikájával.

A konzervatívok a nemzetállamra építenek és a nemzeti tőke megerősítésében látják a megoldást. Ők is kapitalizmust akarnak, de a piac kilengéseit állami beavatkozással mérsékelik. A konzervatív modell az államkapitalizmus modellje és nem a fasizmusé.

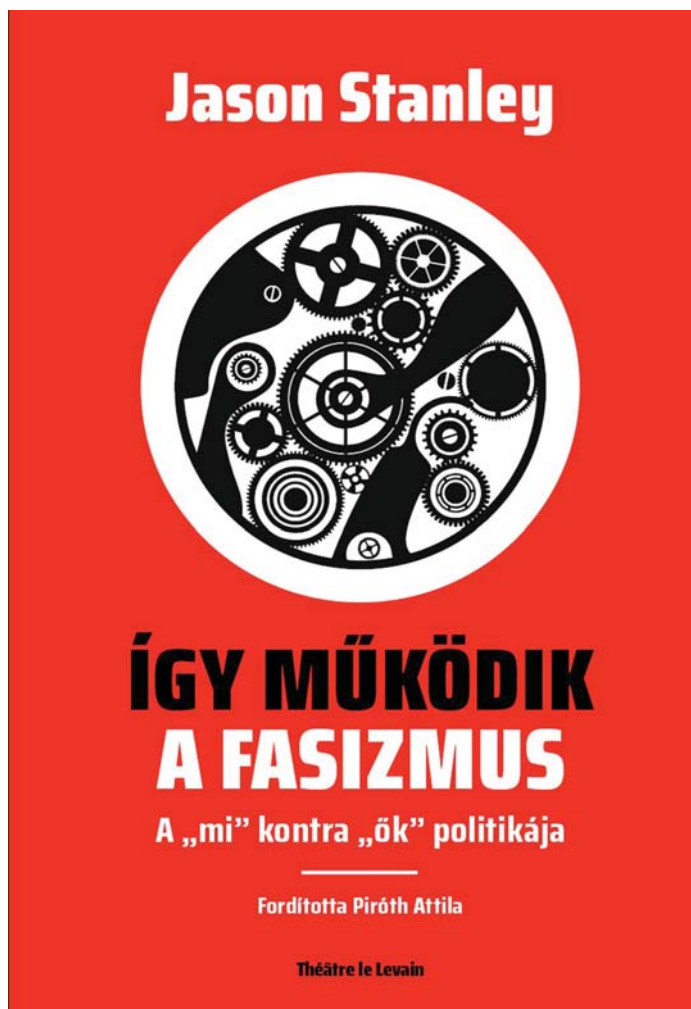
Stanley látszólag a fasizmus ellen akar harcolni. De valójában nem harcol a fasizmus ellen, nem harcol a fasizmust eszközként felhasználó tőkés körök ellen.

Nem véletlen, hogy a tőkés körök valójában nem harcolnak a fasizmus ellen, legfeljebb elhatárolódnak tőle. De, amikor szükség van a különleges eszközre, azonnal be is vetik. José Buenaventura Durruti, aki anarcho-szindikalista forradalmár volt, 1936-ban a spanyol polgárháborúban Madrid határán esett el. Ő mondta: „egyetlen kormány sem harcol úgy a fasizmussal, hogy megsemmisítse. Ha a burzsoázia úgy látja, hogy a hatalom kicsúszik a kezéből, újra felhizlalja a fasizmust, hogy megtartsa privilégiumait.”

Ma a fasizmust előhozni, mint módszert, kockázatos. Az emberiség még emlékszik Hitlerre. Másrészt nem lehet fasizmust ma szalonképessé tenni azért sem, mert a 20. századi fasizmus az antiszemitizmushoz, sőt a zsidó holokauszthoz kötődött.

Stanley könyve arra biztat, hogy tekintsük fasisztának Trumpot és Orbánt, de ne vegyük észre az ukrajnai fasizmust, Zelenszkijben ne fasisztát, hanem hőst lássunk. A liberalizmust, a liberális politikát pedig tekintsük a demokrácia, a piacgazdaság megmentőjének, és nézzük el neki a fasizmust.

Ez a recenzió azt hivatott közölni, hogy mi nem nézzük el.

Elvtársunk, harcostársunk, barátunk távozott

Csajbók Ferenc elvtársra emlékezünk

Csajbók Ferenc elvtárs, a Munkáspárt túrkevei szervezetének tagja 82 éves volt. Becsültük tisztességét, emberségét, értékeltük előképzettségét, tiszteltük munkásságát, az embert. Elvtársunkat, barátunkat veszítettük el.

Tanárnak született, a gyermekek, a fiatalok nevelésének szentelte életét. Tudta, hogy a jó iskola, a körülteintően átadott tudás egész életükre meghatározza az emberek életét.

A sport szerelmese volt. Legyen szó bármiről, labdarúgásról, sporthorgásatról vagy sakkról, mindenütt élen járt a sport népszerűsítésében. A rendszerváltás után felismerte, hogy a gyereket a sportban is kiöntötték a fürdővízzel. A szocializmusban volt tornaóra, voltak egyesületek, ahova ingyen mehetett az ember gyereke focizni, úszni, atletizálni. A tőkés rendszerben szinte eltűnt az ingyenes tömegsport, a társadalmi munkában vállalt iskolai testedzés, meg sok minden más.

Csajbók tanár úr ezt akarta megállítani. A gyerekeknek sportolnia kell! Mi lesz a mi gyerekeinkből, ha nincs se kötelező katonaság, se sport? Milyen jövőre számíthat a nemzet, ha mindenki tornából felmentett?

Megszervezte az első kispályás tornát, a Munkás Kupát. A kispályás labdarúgótorna 1995 óta minden év nyarán nagy érdeklődést kiváltó, színvonalasan megrendezett

futballfesztivált biztosított az ország minden tájáról érkező csapatoknak.

Jó volt az ötlet, tisztességes és emberi a szervezők szándéka, és ezt értékelték a városban. Túrkeve polgárai, a helyi vállalkozók és közéleti személyiségek közül sokan támogatták a Munkás Kupát.

A Munkás Kupa ötletét az első perctől kezdve támogatta a Munkáspárt. Sportoljon a fiatal! Lehetőséget a falusi fiataloknak is! Közösségeket teremteni! Mindez szóról szóra szerepelt a Munkáspárt programjában is.

A túrkevei Munkás Kupa nemes felhívás volt. A sport legyen mindenkié! A stadion, az uszoda legyen nyitva az utca embere előtt is, s akkor legyen nyitva, amikor az utca embere ráér! Az iskolában a sport ne nyűg legyen, hanem természetes igény és kötelesség. Mutassuk meg, hogy a pénz világában sem lehet minden a pénz!

Csajbók elvtárs közéleti ember volt, mindenki ismerte Túrkevéen. 1971 óta megszakítás nélkül a Munkáspárt tagja volt. A nehéz időkben is kiállt politikai családjá mellett. Számíthattunk rá, mindenben a párt, a közösség segítségére volt.

Távozása fájdalmas veszteség mindannyiunk számára. Osztozunk a családdal, Felesége fájdalmában, aki mindig hűséges segítője és támogatója volt.

Séta a múltba

A 20. századba, a sok évtizeddel ezelőtti múltba invitálta a Szabó Ervin Akadémia a hallgatóit. A mai fiatalok nemcsak, hogy nem éltek akkor, de manapság keveset is hallhatnak arról a korról. Budapest V. kerületében számos épület kötődik a magyar munkásmozgalom történetéhez. Az „idegenvezető” ezúttal is Thürmer Gyula volt, akinek a Beszélő kövek című könyve nagyon sok érdekes emléket idéz fel.

A séta a Vígyszínháztól indult. A Jászai Mari téren a fiatalok megismerhették az egykori MSZMP KB épületének történetét és azt is, hogy miként is működött az akkori kormányzó párt. A Honvéd téren szó esett a spanyol polgárháború magyar önkénteseiről csakúgy, mint a Néphadsereg történetéről. A Kossuth tér is számos emléket idéz fel. A résztvevők megtudhatták, hol zajlott a Rákosi-per, és az Akadémia utcában az MDP történetéről is kaptak információt.

A történelmi séta után jól esett egy „retró lángos”.

